אורות — המלחמה

כשיש מלחמה גדולה בעולם מתעורר כח משיח. עת הזמיר הגיע, זמיר עריצים, הרשעים נכחדים מן העולם והעולם מתבסם, וקול התור נשמע בארצנו. היחידים הנספים בלא משפט, שבתוך המהפכה של שטף המלחמה, יש בה ממדת מיתת צדיקים המכפרת, עולים הם למעלה בשורש החיים ועצמות חייהם מביא ערך כללי לטובה ולברכה אל כלל בנין העולם בכל ערכיו ומובניו. ואח"כ כתום המלחמה מתחדש העולם ברוח חדש ורגלי משיח מתגלים ביותר, ולפי ערכה של גודל המלחמה בכמותה ואיכותה ככה תגדל הצפיה לרגלי משיח שבה. מלחמת עולם של עכשיו צפיה נוראה גדולה ועמוקה יש בה, מצורף לכל גלגולי הזמנים והוראת קץ המגולה של התישבות ארץ ישראל. בדעה גדולה, בגבורה עצומה, ובהגיון עמוק וחודר, בתשוקת אמת וברעיון בהיר, צריכים לקבל את התוכן הנשא של אור ד' המתגלה בפעולה נפלאה בעלילות המלחמות הללו ביחוד. "בעל מלחמות זורע צדקות, מצמיח ישועות, בורא רפואות, נורא תהלות, אדון הנפלאות, המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, אור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו מהרה לאורו"[1].

אנו מסתכלים בדורות הראשונים, המסופרים בתורה, בנביאים ובכתובים, אותם הדורות שהיו עסוקים במלחמה - והם הם הגדולים שאנו מתיחסים אליהם בידידות וגדולת קודש. הננו מבינים, שהזיק הנשמתי הוא היסוד: אותו מעמד העולם, שהלך במרוצתו אז, שהיתה המלחמה כל כך נחוצה בו, הוא גרם להופיע את אלה הנשמות, שהרגשתן הפנימית בתוכן שלם היתה. מלחמת קיומם, קיום האומה, מלחמת ד' היתה בהכרה פנימית. עוזיזם היו ברוחם וידעו בעמק החשך לבחור בטוב ולסור מן הרע, (תהלים כג ד): "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע". כשאנו מתבוננים אליהם, הננו, בכל ההופעה הרוחנית שאנו כל כך שוקקים לה, משתוקקים לאמוצם, לכח החיים החטוב והגבוש, האיתן והמוצק, ששכן בקרבם, ומתוך תשוקה זו, כחנו הרוחני מתאמץ וכח גבורתנו מתעדן, ואותן הנשמות החזקות חוזרות לחיות בנו כימי עולם.

עזבנו את הפוליטיקה העולמית מאונס שיש בו רצון פנימי, עד אשר תבא עת מאושרה, שיהיה אפשר לנהל ממלכה בלא רשעה וברבריות ; זהו הזמן שאנו מקוים. מובן הדבר, שכדי להגשימו אנו צריכים להתעורר בכחותינו כולם, להשתמש בכל האמצעים שהזמן מביא: הכל יד אל בורא כל עולמים מנהלת. אבל האיחור הוא איחור מוכרח, בחלה נפשנו בחטאים האיומים של הנהגת ממלכה בעת רעה. והנה הגיע הזמן, קרוב מאד, העולם יתבסם ואנו נוכל כבר להכין עצמנו, כי לנו כבר אפשר יהיה לנהל ממלכתנו על יסודות הטוב, החכמה, היושר וההארה האלהית הברורה. "יעקב שלח לעשו את הפורפירא"[1]: (בראשית לג יד): "יעבר נא אדוני לפני עבדו", אין הדבר כדאי ליעקב לעסוק בממלכה, בעת שהיא צריכה להיות דמים מלאה, בעת שתובעת כשרון של רשעה. אנו קבלנו רק את היסוד כפי ההכרח ליסד אומה, וכיון שנגמל הגוע הודחנו ממלוך, בגוים נתפזרנו, נזרענו במעמקי האדמה, עד אשר עת הזמיר הגיע וקול התור ישמע בארצנו.

לולא חטא העגל היו האומות יושבות ארץ ישראל משלימות עם ישראל ומודות להם, כי שם ד' הנקרא עליהם היה מעורר בהן יראת הרוממות, ולא היתה שום שיטת מלחמה נוהגת, וההשפעה היתה הולכת בדרכי שלום כבימות המשיח. רק החטא גרם ונתאחר הדבר אלפי שנים, וכל מסבות העולם הנן אחוזות זו בזו להביא את אור ד' בעולם, וחטא העגל ימחה לגמרי וממילא (ישעיהו סא ט): "כל רואיהם יכירום כי הם זרע ברך ד'", והעולם יתוקן באורח שלום ורגשי אהבה, ונעם ד' יוחש בכל לבב, לענג רוח ולעדן נשמה ולכל בהם תחיה נפש כל חי.

הכבישה המוסרית שעל פי התרבות החולונית, ששלטה הרבה על העמים, העיקה על לבם, והרבה מדות רעות, חליים וקצפונות, נצברו במעמקי נשמותיהם. והם יוצאים מחרצבותיהם על ידי המלחמות רבות הדמים וגדולות האכזריות, הנאותה יותר לטבעם הבלתי מזוקק עדיין כעת.

כל העמים מתפתחים, ויוצאים אל הפועל על ידי תנועותיהם הטבעיות. המלחמות מעמיקות את הערך המיוחד של כל עם, עד שמתבלטת צורתו ויוצאת אל הפועל בהגמרה בכל פרטי עמקיה. ישראל הוא האספקלריא הכללית של כל העולם, וכל זמן שיש עם בעולם, שלא יצא אל הפועל הגמור בכל תכסיסיו, יש כהות לעומת זה באור הספוג של כנסת ישראל. על כן בכל זמן שמלכיות מתגרות זו בזו[1] יוצאים אל הפועל ציורים מיוחדים להשלמתם של העמים, וממילא יולד כח השלמה בכנסת ישראל והיא מצפה לרגלו של משיח שיבא ויופיע במהרה בימינו.

מתגלה בכנסת ישראל צבעה העצמי, הולכים הכחות ומתפתחים, הולכת ושבה לה החכמה, הגבורה היושר והטהרה הפנימית, הולכת האומה ונבנית, מתתקנת היא לגאולתה, גאולת עולמים, פורחת היא ביפעת תפארתה. מתוך המון גלי הצרות העוברים עליה, מכל הגוים, מכל הנפוצות, היא מכניסה הון רב דעה ומעוף הבטה למרחקים ומוסיפה את הצדדים הטהורים שמבחוץ על רכושה העצמי. קנאת עם מתגברת, הכרת עצמותה מתגדלת. היא יודעת כבר שיש לה ארץ, שיש לה שפה, ספרות, שיש לה צבא - התחילה להכיר במלחמת עולם זו. ועל כולם יודעת היא, שיש לה אור חיים מיוחדים, שהם מעטרים אותה ומעטרים את העולם כולו על ידה, ועל ידי כל זה יחד יודעת היא את חסנה כי עז לה באלהי אמת.

נכתם עון שופכי הדמים, מלכי אדמה הזדים וכל מרגיזי ארץ. לא יכופר לארץ לדם אשר שופך בה כי אם בדם שופכו, והכפרה מוכרחת לבא: בטול כללי לכל מכונות התרבות של עכשיו, עם כל שקרן ותרמיתן, עם כל זוהמתן הרעה וארסן הצפעוני. כל התרבות, המתהללת בצלצלי שקרים, מוכרחת להכחד מן העולם, ותחתיה תקום מלכות עליונין קדישין. אורם של ישראל יופיע, לכונן עולם בעמים בעלי רוח חדשה, בלאומים אשר לא יהגו ריק ולא ירגזו עוד על ד' ועל משיחו, על אור חיי העולם ועל התום והאמונה אשר לברית עולמים. וישראל יראה בעיניו שלומת רשעים, יצעוד על חרבנם של המתהללים באלילים החדשים כאשר צעד על חרבות בבל ואשור העתיקות. אז ידע ויוכח, כי אך בו אל אלהי ישראל מושיע. ותשועת ד' בא תבא. הנדפת הכח של הגוים, שקויי כוס התרעלה, מוכרחת היא לבא. פתח ד' את אוצרו ויוציא את כלי זעמו. אם עוד תתאמץ אירופא וכל גוייה להחזיק מעמד בצביונה, לא באמת ולא בצדקה, את ד' לא ידעו ואת דרכיו לא יחפצו ללכת בהם. מצב זה הוא רגעיי ברגעי התולדה. אור התשובה יופיע בהכרח וישליך איש את אלילי כספו ואת אלילי זהבו, וישוב הכל אל טוב ד'. אז תכחד התרבות ההוית בכל יסודותיה, ספריותיה תיאטריה וכל מכונותיה, וכל החקים אשר בהבל ועול יסודם וכל נימוסי החיים הרעים והחטאים כליל יחלפו. ונשגב ד' לבדו ביום ההוא. הארג הרוחני והמעשי, אשר בצביונו ההוי לא היה יכול לעצור, עם כל תפארת חכמתו, בעד שפך דמים רבים ובעד חרבנו של עולם בצורה איומה כזאת, הרי הוא מוכיח על עצמו, שהוא פסול מעיקרו, (תהלים נח ד): "זורו רשעים מרחם תעו מבטן דוברי כזב", מראשית יסודו, וכל מהלכו כלו אינו כי אם עצת שקר ונכלי רשעים מסובכים, שהם קשורים עם הנטיות הנפשיות והגופניות אשר נתעצמו בהאדריכליות של בנין הלאומים של זמננו, שכחי ד' בכליותם ונושאים את שמו על שפתם, בפיהם ובלשונם. על כן חרב תחרב כל התרבות ההוית, ועל משואותיה יתכונן בנין העולם באמת ובדעת ד'. (ישעיהו ב ב): "והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית ד' בראש ההרים ונשא מגבעות ונהרו אליו כל הגוים".

בנין העולם, המתמוטט כעת לרגלי הסערות הנוראות של חרב מלאה דם, דורש הוא את בנין האומה הישראלית. בנין האומה והתגלות רוחה הוא ענין אחד, וכולו הוא מאוחד עם בנין העולם, המתפורר ומצפה לכח מלא אחדות ועליונות, וכל זה נמצא בנשמת כנסת ישראל. רוח ד' מלא בה, רוח שם מלא בקרבה, ואי אפשר לרוח אדם, שהרגשת נשמתו פועמת בו, להיות שוקט בשעה גדולה זו, מבלי לקרא לכל הכחות הצפונים באומה: עורו וקומו על תפקידכם. קול ד' קורא בכח, ומתוכיות נשמתנו ומתנועות החיים אנו מבחינים אותו: ישראל מוכרח לחשוף את מקור חייו, לעמוד הכן על רגלי אפיו הרוחני. (דברים ד ז): "מי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו", (ילקוט שמעוני רמז תתכה ד"ה ומי גוי גדול): "אומה היודעת אפיה של אלהיה"". התרבות העולמית מתנודדת, רוח האדם נחלש, מחשכים מכסים את כל העמים, (ישעיהו ס ב): "החשך יכסה ארץ וערפל לאומים".

והשעה הגיעה, אור עולם, אור אלהים אמת, אור אלהי ישראל, המתגלה על ידי עמו, עם פלאים, צריך הוא להתגלות בהכרה, וההכרה צריכה לבא באומה פנימה, להכיר את האחדות של כחותיה היא, להכיר את ד' השוכן בה. ובהכירה כי יש אלהים בקרבה, תכיר איך לחשוף את מבוע חייה, תדע להעמיד חזון עמדתה על מקורה העצמי. לא לשאב מבארות זרים היא קרואה כי אם לדלות ממעמקיה. תדלה רצון מעמק תפלתה, חיים מבאר תורתה, אומץ משורש אמונתה, סדור מיושר שכלה, גבורה מעז רוחה, וכל העולה על שפרירי שמיה, הכל מרוח אלהים המרחפת על מלא היקום, מימי בראשית עד אחרית. (חגי ב':ד'-ה'): "כי אני אתכם נאם ד' צבאות, את הדבר אשר כרתי אתכם בצאתכם ממצרים, ורוחי עומדת בתוככם, אל תיראו".

כל התרבויות שבעולם יתחדשו על ידי חדוש רוחנו, כל הדעות יתישרו, כל החיים יאורו בשמחת לידה חדשה בהתקוממותנו, כל האמונות ילבשו בגדים חדשים, יסירו את הבגדים הצואים מעליהן ויתלבשו בלבושי יקר, יזניחו את כל פגול, כל טמא וכל תיעוב שבקרבם, ויתאחדו לינק מטללי אורות הקדש, אשר הוכנו מאז לכל גוי וכל אדם בבאר ישראל. ברכת אברהם לכל גויי הארץ תחל את פעולתה בתקף ובגלוי ועל פי יסודה יחל, מחדש, בניננו בארץ ישראל. החרבן העכשוי הוא הכנת תחיה חדשה, עמוקה ואופיית. אור חסד עליון מתנוצץ. שם ד' אהיה אשר אהיה הולך ומתגלה, הבו גדל לאלהינו.

בגדולת העולם, בהופעת הזיו של קדושת ישראל ברוממותו, אין אחיזה לכל זונים, לכל העומדים מבחוץ, לבסס איזה מוסד הדוחק רגלי אור ישראל, לבצר איזו הארה מיסתית, מכונה אמונית, אשר תוכל עמוד חוץ ממציאות האומה, כבודה ושפעת יקרת קדשה. כי האור העליון וזיו היחוד המאוחד, שיסודו העליון, אור האמת בבחירתו, חי בו, הרי הוא קשור בסגולת ישראל, (במדבר כג כא): "ד' אלהיו עמו ותרועת מלך בו". מירידת העולם והשפלת הנשמה הישראלית נפרד היחוד העליון ממקור אחדותו ועלה למעלה להרקיע לשחקים. בעולם החיים לא יופיע כי אם נגהי הזהרורית של היחוד התחתון, הנשאב מהבורות השאובים ויד זרים בו נוגעת. וכנסת ישראל תחיל תזעק בחבלית: אוי נא לי, כי עיפה נפשי. רזי תורה לחיצונים נמסרו. התורה נשרפת, גויליה נשרפים ואותיות פורחות[1], ולבני ציון היקרים אפר תחת פאר הושם. קמים נבוני לבב בחצות לילה וידיהם על חלציהם כיולדה: על צרת העולם, צרת ישראל, צרת השכינה, צרת התורה, הם בוכים ומבכים. ויודעים הם ומכירים את עמק הצער במקורו ובתולדותיו, יודעים הם, שכל הצרות והמחשכים, כל נהרי נחלי הדמים הנשפכים, כל התלאות והנדודים, כל הבוז והמשטמה, כל הרשעה והזוהמא, אינם אלא תולדה קלושה מהד הקול של אותו הצער העליון, צער השמים, צער השכינה, צער האידיאליות המהותית בהפרדה ממקור תענוגיה, והאידיאליות העליונה ברוחם של הבריות ובחירת האדם, תשובת ישראל ורוממות אצילות הרוח הרציני, היא קשורה. והם קוראים לתשובה, ואנו ליה ועינינו ליה[2].